

ΠΡΟΑΓΩΓΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ
Β' ΤΑΞΗΣ ΕΝΙΑΙΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ
ΣΑΒΒΑΤΟ 24 ΜΑΪΟΥ 2003
ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ
ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΚΕΙΜΕΝΑ
ΘΕΩΡΗΤΙΚΗΣ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗΣ

**Κείμενο διδαγμένο από το πρωτότυπο
Λυσίου Ύπερ Μαντιθέου, 1-3**

- 1 Εἰ μὴ συνήδῃ, ὃ βουλή, τοῖς κατηγόροις βουλομένοις ἐκ παντὸς τρόπου κακῶς ἐμὲ ποιεῖν, πολλὴν ἂν αὐτοῖς χάριν εἶχον ταύτης τῆς κατηγορίας· ἥγοῦμαι γὰρ τοῖς ἀδίκως διαβεβλημένοις τούτους εἶναι μεγίστων ἀγαθῶν αἰτίους, οἵτινες ἂν αὐτοὺς ἀναγκάζωσιν εἰς ἔλεγχον τῶν αὐτοῖς βεβιωμένων καταστῆναι. ἐγὼ γὰρ οὗτοι σφόδρα ἐμαυτῷ πιστεύω, ὥστ' ἐλπίζω καὶ εἴ τις πρός με τυγχάνει ἀηδῶς [ἢ κακῶς] διακείμενος, ἐπειδὰν ἐμοῦ λέγοντος ἀκούση περὶ τῶν πεπραγμένων, μεταμελήσειν αὐτῷ καὶ πολὺ βελτίω με εἰς τὸν λοιπὸν χρόνον
- 2 ἡγήσεσθαι. ἀξιῶ δέ, ὃ βουλή, ἐὰν μὲν τοῦτο μόνον ὑμῖν ἐπιδείξω, ὡς εὔνους εἰμὶ τοῖς καθεστηκόσι πράγμασι καὶ ὡς ἡνάγκασμαι τῶν αὐτῶν κινδύνων μετέχειν ὑμῖν, μηδέν πώ μοι πλέον εἶναι· ἐὰν δὲ φαίνωμαι <καὶ> περὶ τὰ ἄλλα μετρίως βεβιωκώς καὶ πολὺ παρὰ τὴν δόξαν καὶ [παρὰ] τοὺς λόγους τοὺς τῶν ἐχθρῶν, δέομαι ὑμῶν ἐμὲ μὲν δοκιμάζειν, τούτους δὲ ἡγεῖσθαι χείρους εἶναι. πρῶτον δὲ ἀποδείξω ὡς οὐχ ἵππευον οὐδὲπεδήμους ἐπὶ τῶν τριάκοντα, οὐδὲ μετέσχον τῆς τότε πολιτείας.
- 3

- A. Από το κείμενο που σας δίνεται να μεταφράσετε στο τετράδιό σας το τμήμα: "ἐγὼ γὰρ οὗτοι σφόδρα . . . χείρους εἶναι".

Μονάδες 10

- B. Να γράψετε στο τετράδιό σας τις απαντήσεις των παρακάτω ερωτήσεων:

- B1.** Ποια είναι τα στοιχεία που συνθέτουν το εναντίον του Μαντιθέου κατηγορητήριο, σύμφωνα με τα δεδομένα της παραγράφου 3 του κειμένου;

Μονάδες 15

- B2.** Να υποδείξετε τις εκφράσεις του κειμένου με τις οποίες ο Μαντίθεος χαρακτηρίζει το ήθος των αντιπάλων του και αυτές με τις οποίες προβάλλει το δικό του ήθος.

Μονάδες 15

- B3.** Ποια υπήρξε η συμβολή του Γοργία στην ανάπτυξη της αρχαίας ρητορικής;

Μονάδες 10

- B4.** Να μεταφέρετε στο τετράδιό σας τις λέξεις που σας δίνονται παρακάτω. Δίπλα σε καθεμιά από αυτές, να γράψετε μία άλλη λέξη, ετυμολογικώς συγγενή, από το αρχαίο κείμενο που σας δίνεται:
συνείδηση, ηγεμόνας, διάβολος, ευτυχία, βίος.

Μονάδες 10

**Γ. Αδίδακτο κείμενο
Διόδωρος Σικελιώτης, Βιβλιοθήκη XII 53, 1-2**

- 1 Ἐπὶ δὲ τούτων κατὰ τὴν Σικελίαν Λεοντῖνοι, Χαλκιδέων μὲν ὅντες ἄποικοι, συγγενεῖς δὲ Ἀθηναίων, ἔτυχον ὑπὸ Συρακοσίων πολεμούμενοι. Πιεζόμενοι δὲ τῷ πολέμῳ καὶ διὰ τὴν ὑπεροχὴν τῶν Συρακοσίων κινδυνεύοντες ἀλῶναι κατὰ κράτος ἐξέπεμψαν πρέσβεις εἰς τὰς Ἀθήνας ἀξιοῦντες τὸν δῆμον βοηθῆσαι τὴν ταχίστην καὶ τὴν πόλιν ἐαυτῶν ἐκ τῶν κινδύνων ὁύσασθαι. Ἡν δὲ τῶν ἀπεσταλμένων ἀρχιπρεσβευτὴς Γοργίας ὁ ὁρήτωρ, δεινότητι λόγου πολὺ προέχων πάντων τῶν καθ' ἐαυτόν. Οὗτος καὶ τέχνας ὁρητορικὰς πρῶτος ἐξεῦρε καὶ κατὰ τὴν σοφιστείαν τοσοῦτο τοὺς

ἄλλους ύπερέβαλεν, ὥστε μισθὸν λαμβάνειν παρὰ τῶν μαθητῶν μνᾶς ἐκατόν.

ὅνσασθαι (ὅνομαι = λυτρώνω, σώζω)

- Γ1.** Να μεταφράσετε στο τετράδιό σας το παραπάνω κείμενο.

Μονάδες 20

- Γ2.α.** Να γράψετε τον τύπο που σας ζητείται για καθεμιά από τις παρακάτω λέξεις:

ὅντες:	δοτική πληθυντικού αρσενικού γένους
ὅγτωρ:	ἀλητική ενικού
δεινότητι:	ονομαστική ενικού
πάντων:	γενική πληθυντικού θηλυκού γένους
οὗτος:	αιτιατική πληθυντικού θηλυκού γένους

Μονάδες 5

- Γ2.β.ετυχον:** β' ενικό πρόσωπο προστακτικής ενεργητικού αορίστου β'
- ἐξέπεμψαν:** α' πληθυντικό πρόσωπο υποτακτικής ενεργητικού αορίστου
- ἀξιοῦντες:** γ' ενικό πρόσωπο οριστικής παρατατικού μέσης φωνής
- ύπερέβαλεν:** απαρέμφατο ενεργητικού μέλλοντα
- λαμβάνειν:** β' ενικό πρόσωπο οριστικής ενεργητικού παρακειμένου.

Μονάδες 5

- Γ3.** Να αναγνωρίσετε συντακτικώς τις παρακάτω λέξεις:
πολεμούμενοι, τῶν Συρακοσίων, βιηθῆσαι,
ο ὁγτωρ, πρῶτος.

Μονάδες 10